

به یاد هوشنگ

محمد جلوداری ممقانی*

زنده یاد هوشنگ بهروش

هوشنگ نیز به نظریه گروه مربوط است.

مگر سالی که دعوت داشتید در جلسه دفاع دانشجویی شرکت کنید، در نبود تلفن همراه یکدیگر را در فرودگاه مهرآباد تهران پیدا نکردید و با هم کارت پرواز نگرفتید تا در کنار هم بنشینید و درد دل و تبادل اندیشه کنید؟ و مگر تو نه نبودى که گفتی که اینها تمام مراجعشان به خودشان است و او نگفت که اگر این حرف را بشنوند دیگر دعوت نمی‌کنند؟ و تو حرف او را گوش نکردی و گفتی و محروم شدی از دعوت‌های بعدی. حالا نسبت خودت را با هوشنگ فهمیدی؟ بد نیست یادآور شوم که در سمینار گائتای ایتالیا که به مناسبت پنجاهمین سالگرد تولد گریگورچوک^۱ برگزار شد، چهره‌های معروف بسیاری در نظریه هندسی گروه از سراسر جهان حضور داشتند که نام برخی از آنها از این قرار است:

Michael Gromov, Etienne Ghys, Marc Burger, Pierre de la Harpe, Alexander Ol'shanskii, Said Sidki, Laurent Bartholdi, Gilbert Baumslag, Efim Zelmanof, ...

تعداد زیادی هم دانشجوی جوان آمده بودند که چسبیده به تخته، به‌ویژه در سخنرانی گروموف^۲، مرتب از سخنران سؤال می‌پرسیدند و او هم با روی گشاده پاسخ می‌داد. برخی از اینها در چند سال آینده گروه تورریست‌های قهاری شدند مثلاً ولودمیر نکراشویچ^۳. برگردم به دکتر بهروش! هوشنگ متولد تبریز بود، ۱۳۳۳. تا اخذ مدرک لیسانس ریاضی از دانشگاه تبریز در تبریز بود. برای ادامه تحصیل رفت انگلیس و از دانشگاه کوئین مری^۴ مدرک فوق لیسانس ریاضی و در سال ۱۹۹۵ از دانشگاه منچستر با راهنمایی دکتر براین هارتلی^۵ دکترای ریاضی دریافت کرد، و به دانشگاه ارومیه برگشت. عنوان رساله دکترای هوشنگ

Quasi-Permutations of Finite Groups,

است. دکتر بهروش استاد دانشگاه ارومیه در همین رشته تخصصی سه نفر دانشجوی دکترای ریاضی به نام‌های مهدی غفارزاده، محمدحسن عباسپور، و مهتاب دلفانی تربیت و به جامعه علمی کشور تقدیم کرده است. عرض تسلیت به بازماندگان دکتر هوشنگ بهروش، دانشگاهیان ارومیه و تبریز، و جامعه ریاضی ایران.

* دانشگاه علامه طباطبائی

از وقتی که پنجشنبه ۲۵ مرداد ۱۴۰۳، روز دوم کنفرانس ریاضی پنجاه‌وپنجم، خبر درگذشت دکتر هوشنگ بهروش را شنیدم، ذهنم به دنبال پاسخ این پرسش است که چرا این قدر آشفته‌ای؟ و تو چه نسبتی با هوشنگ داشتی و داری؟

به خود می‌گویم: مگر در دانشکده تازه تاسیس علوم دانشگاه تبریز، سال ۱۳۴۸، توسط دکتر نوریخالیچی، در سال‌های ۵۰ و ۵۱ دانشجوی سال بالایی هوشنگ نبودى؟ مگر آن پسر جوان شاد و شنگول، ۱۸ ساله، که در سالن وسیع و طولانی طبقه دوم می‌دوید، شلوغ می‌کرد، و شوخی می‌کرد را نمی‌شناسی؟

مگر در ایام انقلاب فرهنگی سال‌های ۵۹ و ۶۰ دانشگاه ارومیه را برای محل کار جدید انتخاب نکردی و نرفتی آنجا و در حضور اعضای گروه ریاضی سخنرانی نکردی؟ مگر هوشنگ آنجا نبود؟ تو را هوشنگ بود که فهمید و تنی چند نفهمیدند و ردت کردند. برگشتی دست از پا درازتر و سر از دانشگاه ملی (شهید بهشتی فعلی) در آوردی.

مگر سال ۱۳۸۰ برای شرکت در سیزدهمین سمینار جبر در دانشگاه ارومیه از این ور، آذربایجان شرقی، دریاچه ارومیه، به آن ور (آذربایجان غربی)، نرفتی و با او دیدار و در مورد مسائل بسیاری گفت‌وگو نکردی؟ مگر در کنفرانس بین‌المللی نظریه گروه، جنبه‌های ترکیبیاتی، هندسی، و دینامیکی گروه‌های نامتناهی، ژوئن سال ۲۰۰۳، در شهر گائتای ایتالیا در هتل سراپو با هم نبودید؟ و برای دیدن شهر مافیاهای رنگارنگ نرفتید سیسیل؟ و پس از گشت‌وگذاری حسابی و خریدی اندک برنگشتید هتل؟ و آنجا بود که فهمیدی کار

¹R. I. Grigorchuk ²Gromov ³Volodymyr Nekrashevych ⁴Queen Mary ⁵Brian Hartley